

Svenska TA Akademin
idéskiss och förslag till STAFs ord. årsmöte 2010
sammanställda för Svenska TA Akademikommittén av Thomas Ohlsson 091111

Vid STAFs medlemsmöte i samband med extra årsmöte och 30-årsfest i Västerås 091004 föreslog jag att försöka samordna de svenska transaktionsanalytiska lärarkrafterna och skapa en gemensam svensk transaktionsanalytisk utbildningsplattform med arbetsnamnet Svenska TA Akademin. En kommitté bestående av Pia Bylund, Tommy Kvarnlöf, Susanne Didriksson, Mia Sellgren och mig (sammankallande) fick mötets uppdrag att utforma ett förslag till STAFs ordinarie årsmöte i februari 2010. Efter att i flera omgångar ha utbytt synpunkter via e-mail lämnar kommittén följande idéskiss (diskussionsunderlag) och förslag till årsmötet.

Idéskiss: Svenska TA Akademin

Översikt

Samtliga svenska TA-lärare (TSTA och PTSTA) inbjuds medverka som lärare i en gemensam och av STAF sanktionerad utbildning i transaktionsanalys. Denna utbildning ska ge en god teoretisk och praktisk utbildning i TA. Den ska vara gemensam för TAs fyra utbildningsfält psykoterapi, rådgivning, utbildning och organisationsutveckling och samtidigt, genom lärarnas olika inriktningar, ge en inblick i samtliga fyra fält. Den ska avslutas med en av STAF utvecklad och godkänd ”mellanexamen” i TA, som ger STAFs behörighet till begränsad utövning av TA. Begränsningens utformning bör närmare utredas (utövning delegerad av ansvarig transaktionsanalytiker CTA?). Formellt utbildningsbevis utfärdas efter kunskapskontroll av STAF/Svenska TA Akademin. Utbildningen ska ligga på ungefär den nivå som hittills benämnts 202-nivå, utbildningsgrupp, treterminersutbildning och liknande.

För att administrera utbildningen bildas en från STAF fristående organisation, Svenska TA Akademin, med arvoderad rektor. Rektor ansvarar för kontakter med och samordning av lärarna, kursplaner, schemaläggning, elevrekrytering i samarbete med STAFs kansli (en annan kommitté arbetar med frågan om ett kansli för STAF) klassammansättning, examinationskontroll och examensbevis och har ett övergripande ansvar för att Svenska TA Akademin bedriver arbete i enlighet med STAFs beslut. Svenska TA Akademin rekryterar elever via egen formell adress och website. Utbildningstillfällena fördelas mellan de medverkande lärarna och anordnas i lärarnas egna företagslokaler. Verksamheten finansieras i huvudsak genom kursavgifter och lärarna arvoderas på marknadsmässig nivå, som förslagsvis beslutas på kollegium där STAF representeras.

Mål

- Utnyttja Sveriges TA-lärare effektivare
- Marknadsföra TA-utbildning bättre
- Utöka möjligheterna till TA-utbildning
- Ge samlad svensk TA-utbildning
- Ge större akademisk tyngd för TA-utbildning i Sverige
- Höja statusen för TA-utbildning på mellannivå
- Höja statusen för transaktionsanalytiker (CTA)
- Införa nationell mellanexamen i en flerstegsmodell för TA-utbildning

- Ge STAF en utökad professionell betydelse
- Öka angelägenheten av att vara medlem i STAF

Form

- Ekonomisk förening eller annan lämplig organisationsform för Svenska TA Akademin.
- Klargörande av relationerna Svenska TA Akademin-STAF-EATA. Hur förhåller sig Svenska TA Akademin utbildning till redan existerande formella TA-utbildningar?
- Klargörande av relationen Svenska TA Akademin och svensk högskoleutbildning. Utveckla former för universitetsanknytning.

Ramar

- Namn: Ska namnet vara Svenska TA Akademin? Ska förkortningen STAA användas?
- Ägarskap: Vem ska äga Svenska TA Akademin? Lärarna, STAF, andra? ”Medlemskap” i ekonomisk förening?
- Ledning: Hur ska styrelse utses? Hur ska rektor och ev. annan personal utses?
- Ekonomi: Ska Svenska TA Akademin vara vinstdrivande? Hur ska i så fall vinst/underskott hanteras? ”Plöjas ner” i verksamheten?

Svenska TA Akademin praktikerutbildning

Vad ska utbildningen, examen och personer med examen kallas? Grundutbildning, basutbildning, mellannivå-utbildning, 202-utbildning, praktikerutbildning? (Praktikerexamen i TA? TA-praktiker?) Hur många universitetspoäng (bologna-modellen) ska den motsvara? 30 högskolepoäng (hp) motsvarar en termin på heltid. Om vi lägger utbildningen på nivån av 30 hp under ett år motsvarar det halvtidsstudier, vilket i dagens samhälle förmodligen är attraktivt. Då kan eleven under begränsad tid satsa i en omfattning som ändå är förenlig med yrkesverksamhet och på denna begränsade tid uppnå en av STAF erkänd behörighet. Dessutom snabbas den idag ofta orimligt långa utbildningsprocessen till CTA och TSTA upp, vilket är viktigt för TAs vidare utveckling.

Namnfrågan, inplaceringen i TAs utbildningssystem, behörighet och jämförelse med akademisk högskoleutbildning bör klargöras. Här används t.v. ”praktiker”, som fungerar i olika ordkonstruktioner. En TA-praktiker skulle då kunna definieras som en person som har STAFs behörighet att utöva TA under delegation av en ansvarig transaktionsanalytiker (CTA). Detta ger höjd status både för TA-praktiker och transaktionsanalytiker. Den som är PTSTA får också höjd status genom att från början ingå som lärare i en seriös och pågående verksamhet (STAA).

Praktikerutbildningens organisation och innehåll

- Akademin har en fristående adress där eleven skrivs in.
- Gemensam folder med mål, program, lärare/företag, tydliggörande av det som är gemensamt, etc.
- Något slag av intagningsförfarande.
- Lärarna/företagen tillhandahåller ett antal seminarier valda inom egna kunskaps- och intresseområden av TA. Dessa seminarier ska omfatta grunderna i TA och det vi gemensamt anser bör ingå i exempelvis en 216 timmarsutbildning (27 heldagar) med tredagarseminarier om 8 timmar vid nio tillfällen/år. (I kommitténs diskussioner har utbildningslängd mellan 140 och 300 timmar diskuterats – vad är lämpligt?)
- Utbildningen bör kunna genomföras under en ettårsperiod (eller är det för kort tid?)
- Seminarierna “repriseras” därför varje år. Seminarierna hålls i resp. företags egna lokaler.

- Öppet intag eller intag en-två gånger om året (bör bestämmas). Eleven ska ha medverkat vid ett minimi-antal av seminarier, kanske 90%.
- Ingen specialinriktning men god inblick i samtliga fyra verksamhetsfält inom TA.
- Fortlöpande kunskapskontroller i olika former, t.ex. egen live presentation/videoupptagning från egen föreläsning, terapi, rådgivning etc.
- Skriftlig och muntlig examination, t.ex. genom redovisning av ett genomfört TA-projekt inom sitt eget intresseområde, inlärningslogg, feedbackrunda från andra elever.
- Avslutningsceremoni.
- Återkommande årliga konferenser för lärare där de diskuterar kvalitet, ger varandra feedback, diskuterar ersättningsnivåer, kursavgifter, elever, övergångar till kontrakterad CTA-utbildning, håller styrelsemöte, etc.

Förslag till STAFs ordinarie årsmöte 2010

Svenska TA Akademikommittén bestående av Thomas Ohlsson, Pia Bylund, Tommy Kvarnlöf, Susanne Didriksson och Mia Sellgren föreslår:

- att årsmötet tillstyrker bildandet av en organisation av den typ som ovan beskrivits som Svenska TA Akademin;
- att årsmötet ger Svenska TA Akademikommittén i uppdrag att utforma ett konkret underlag för bildandet av Svenska TA Akademin;
- att Svenska TA Akademikommittén i samarbete med STAFs styrelse presenterar den detaljerade planen på ett sådant sätt att STAFs ordinarie årsmöte 2011 formellt kan besluta bilda Svenska TA Akademin.